

Kính gửi toàn thể bà con Nguyễn Phúc Tộc trong và ngoài nước.

Thưa bà con,

Khi đến viếng núi Triệu Tường ở làng Gia Miêu xã Hà Long, huyện Hà Trung, tỉnh Thanh Hóa nơi có lăng Trường Nguyên của Đức Triệu Tổ Tĩnh Hoàng Đế Nguyễn Cam (trước đọc sai là Kim), chúng tôi không tìm được một dấu vết gì của các di tích xưa, chỉ thấy một lư hương để trên mặt đất. Vì quá bức xúc chúng tôi nghĩ nên xây dựng một nhà bia để có chỗ tưởng niệm Ngài, nhưng khi nghiên cứu kỹ các tư liệu lịch sử ở các sách Đại Nam nhất thống chí, Khâm định Đại Nam hội điển sự lệ... nói về lăng Trường Nguyên chúng tôi đã hiểu khi xưa tấm của lăng ở trong núi Triệu Tường, nên năm 1806 vua Gia Long đã cho xây ở chân núi một sân bái yết hình vuông để mỗi khi đến viếng lăng có chỗ bái vọng. Năm 1822 vua Minh Mệnh cho xây dựng một đình bia trong có bia đá khắc bài văn bia và bài Minh của vua Minh Mệnh ca tụng công đức của đức Triệu Tổ.

Năm 1842 vua Thiệu Trị cho xây dựng thêm một đình bia trong đó có bia đá khắc bài ngự thi ca tụng công đức của Ngài.

Nhờ có đầy đủ tư liệu nên chúng tôi đã xây dựng bản dự án chung cuộc trong đó chúng tôi phục chế lại:

1. Phương cơ (sân bái yết) của vua Gia Long đã xây dựng hình vuông cạnh 8,4m có ba cửa và ba bậc cấp đi lên trên một nền vuông 10m x 10m lát gạch đỏ. Nền phương cơ lát đá thanh, 4 góc và 3 cửa có 10 trụ đá. Chúng tôi coi đây là một sân thờ, nơi các Tiên đế hậu duệ đến bái yết đức Triệu Tổ.

2. Phục chế lại nhà bia do vua Minh Mệnh xây năm 1822. Nhà bia kiến trúc theo kiểu cổ của triều đình Huế mái lợp ngói hoàng lưu ly, trong đó có bia đá cao 2m, khắc lại bài văn bia và bài minh của vua Minh Mệnh bằng chữ Hán. Mặt sau khắc bài Ngự thi của vua Thiệu Trị. Nền nhà bia hình vuông cạnh 8,4m có 3 bậc cấp đi lên. Nền ngoài và nền dưới lát gạch đỏ. Cạnh nền dưới rộng 10m.

3. Dưới cùng là một sân chầu lát gạch đỏ diện tích 10m x 6m, trước sân có một bình phong khắc tiểu sử của đức Triệu Tổ, bản dịch bài văn bia và bài minh của vua Minh Mệnh và bài ngự thi của vua Thiệu Trị.

Tổng cộng diện tích xây dựng là 270m².

Ban đầu chúng tôi dự kiến sẽ làm xong để làm lễ lạc thành trong ngày giỗ của đức Triệu Tổ 20 tháng 5 âm lịch (15/6/2006) nhưng vì bia làm bằng đá hoa cương khắc hơi chậm nên thời gian đúc bê tông không thể đủ 21 ngày theo qui định kỹ thuật. Do đó lễ Lạc thành phải dời lui từ 15 đến 20 ngày. Khi đúc xong mái nhà bia chúng tôi sẽ thông báo chính xác ngày lạc thành để bà con gần xa được rõ.

Kính tin để bà con rõ.

Phó Ban xây dựng NPT

Tôn Thất Lôi

